

Sefer Vayikra / from Sinai to Sanctuary to Society/ shiur #14

The "ger" in Sefer Vayikra: convert or gentile?

Source sheet for shiur by Menachem Leibtag,

INTRODUCTION

In our study of chapter 19 last week, and its centrality to the theme of the 2nd half of Vayikra, we noticed how that chapter concludes with a special law concerning the care for a "ger" = the 'stranger'. However, it is unclear whether that refers to a 'convert' or simply a 'foreign worker' living among the people of Israel.

In today's shiur, we will discuss that controversy, and trace the Torah's use of that word in both its narrative and its commandments.

I. Vayikra chapter 19

א וַיְדַבֵּר יְהוָה, אֶל-מֹשֶׁה לֵאמֹר. 1 And the LORD spoke unto Moses, saying:

ב דַּבֵּר אֶל-כָּל-עֵדַת בְּנֵי-יִשְׂרָאֵל, וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם-- 2 Speak unto all the congregation of the children of Israel, and say unto them: Ye shall be holy; for I the LORD your God am holy.

ט וּבִקְצֹרְכֶם אֶת-קְצִיר אֲרָצְכֶם, לֹא תִכְלֶה פֶּאֶת שְׂדֶךְ לִקְצֹר; וְלִקֵּט קְצִירָךְ, לֹא תִלְקֹט. 9 And when ye reap the harvest of your land, thou shalt not wholly reap the corner of thy field, neither shalt thou gather the gleanings of thy harvest.

י וְכִרְמֶךָ לֹא תַעְזֹזֶלְל, וּפֶרֶט כִּרְמֶךָ לֹא תִלְקֹט: 10 And thou shalt not glean thy vineyard, neither shalt thou gather the fallen fruit of thy vineyard; thou shalt leave them for the poor and for the stranger: I am the LORD your God.

טז לֹא-תֵלֵךְ רִכִּיל בְּעַמֶּיךָ, 16 Thou shalt not go up and down as a talebearer among thy people; neither shalt thou stand idly by the blood of thy neighbour: I am the LORD.

יז לֹא-תִשְׁנֹא אֶת-אָחִיךָ, בְּלִבְבְּךָ; הוֹכַח תּוֹכִיחַ אֶת- 17 Thou shalt not hate thy brother in thy heart; thou shalt surely rebuke thy neighbour, and not bear sin because of him.

יח לֹא-תִקֵּם וְלֹא-תִטּוֹר אֶת-בְּנֵי עַמֶּךָ, 18 Thou shalt not take vengeance, nor bear any grudge against the children of thy people, but thou shalt love thy neighbour as thyself: I am the LORD.

וְאָהַבְתָּ לְרֵעֶךָ כְּמוֹךָ: אֲנִי, יְהוָה.

לג וְכִי-יָגוּר אִתָּךְ גֵּר, בְּאַרְצְכֶם--לֹא תוֹנוּ, אֹתוֹ.

33 And if a stranger sojourn with thee in your land, ye shall not do him wrong.

לד בְּאֶזְרַח מְכֶם יִהְיֶה לָכֶם הַגֵּר הַגֵּר אִתְּכֶם,

34 The stranger that sojourneth with you shall be unto you as the home-born among you, and thou shalt love him as thyself: for ye were strangers in the land of Egypt: I am the LORD your God.

וְאַהֲבָתָ לֹו כְמוֹד--כִּי-גֵרִים הָיִיתֶם, בְּאֶרֶץ

מִצְרַיִם: אֲנִי, יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם.

לה לֹא תַעֲשׂוּ עוֹל, בְּמִשְׁפָּט, בְּמִדָּה, בְּמִשְׁקָל
וּבְמִשׁוֹרָה.

35 Ye shall do no unrighteousness in judgment, in meteyard, in weight, or in measure.

לו לֹו מֵאֲזִנֵּי צֶדֶק אֲבִנֵי-צֶדֶק, אֵיפֶת צֶדֶק וְהִין צֶדֶק- יִהְיֶה

36 Just balances, just weights, a just ephah, and a just hin, shall ye have: I am the LORD your God, who brought you out of the land of Egypt.

לָכֶם: אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם, אֲשֶׁר-הוֹצֵאתִי אֶתְכֶם מֵאֶרֶץ

מִצְרַיִם.

לז לֹו וְשִׁמְרַתֶם אֶת-כָּל-חֻקֹּתַי וְאֶת-כָּל-מִשְׁפָּטַי, וַעֲשִׂיתֶם

37 And ye shall observe all My statutes, and all Mine ordinances, and do them: I am the LORD.

אֹתָם: אֲנִי, יְהוָה. {פ}

II. The first mention of a "ger" in Sefer Vayikra [in chapter 16]

כט בֹּט וְהִיְתָה לָכֶם, לְחֻקַּת עוֹלָם: בַּחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי

29 And it shall be a statute for ever unto you: in the seventh month, on the tenth day of the month, ye shall afflict your souls, and shall do no manner of work, the home-born, or the stranger that sojourneth among you.

בָּעֶשְׂרִי לַחֹדֶשׁ תַּעֲנֻ אֶת-נַפְשֹׁתֵיכֶם, וְכָל-מְלָאכָה

לֹא תַעֲשׂוּ--הָאֶזְרַח, וְהַגֵּר הַגֵּר בְּתוֹכְכֶם.

ל כִּי-בַיּוֹם הַזֶּה יִכַּפֵּר עֲלֵיכֶם, לְטָהָר

30 For on this day shall atonement be made for you, to cleanse you; from all your sins shall ye be clean before the LORD.

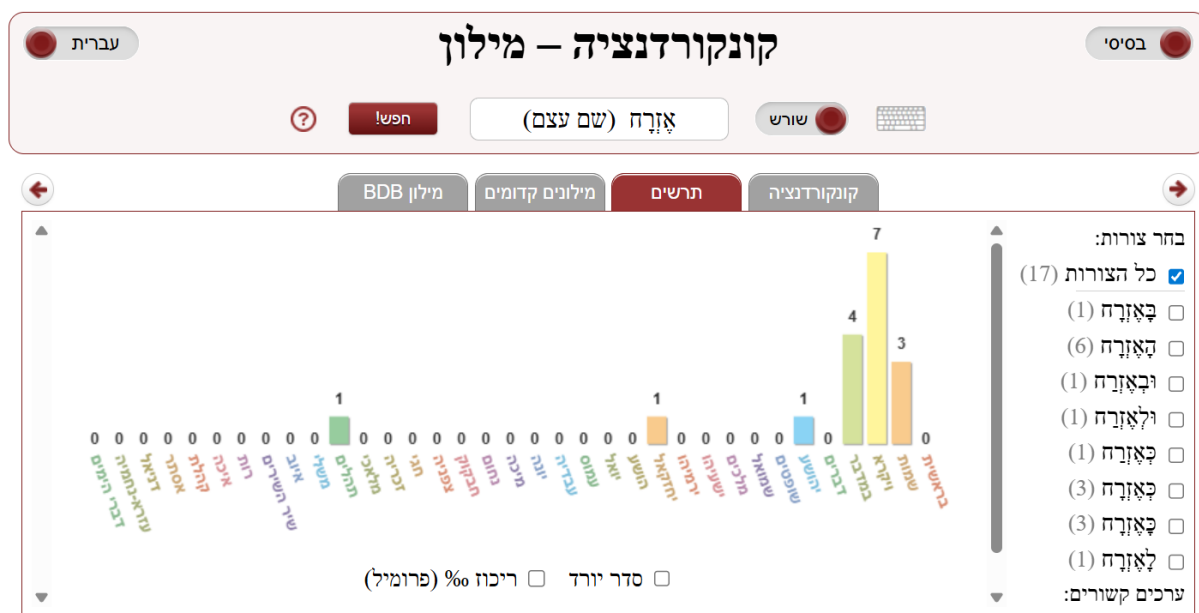
אֶתְכֶם: מִכָּל, חַטֹּאתֵיכֶם, לִפְנֵי יְהוָה, תִּטְהָרוּ.

לא לֹא שַׁבַּת שְׁבִתוֹן הִיא לָכֶם, וְעֲנִיתֶם אֶת-

31 It is a sabbath of solemn rest unto you, and ye shall afflict your souls; it is a statute for ever.

נַפְשֹׁתֵיכֶם--חֻקַּת, עוֹלָם.

Note when we find "ezrach" in Tanach - always with "ger"

1. שְׁבַעַת יָמִים שָׂאֵר לֹא יִמָּצֵא בְּבֵיתְכֶם כִּי כָּל אֲכִיל מִחֲמַצָּת

וּנְכַרְתָּהּ הַנֶּפֶשׁ הַהוּא מֵעֵדֶת יִשְׂרָאֵל בְּגֵר וּבְאֶזְרַח הָאָרֶץ). שמות י"ב:י"ט

2. וְכִי יִגֹּר אֶתְּךָ גֵּר וַעֲשֵׂה פֶסַח לַיהוָה הַמּוֹל לּוֹ כָּל זֶכֶר וְאִזּוֹ יִקְרַב לַעֲשׂוֹתוֹ וְהָיָה פֶּאֶרְחַת הָאָרֶץ

וְכֹל עָרֵל לֹא יֵאָכֵל בּוֹ. שְׁמוֹת י"ב:מ"ח

3. תורה אחת יהיה לאזרח ולגר הגר בתוכם. שמות י"ב:מ"ט

4. וְהִיְתָה לָכֶם לַחֲקֵת עוֹלָם בַּחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי בַּעֲשׂוֹר לַחֹדֶשׁ תַּעֲנֶנּוּ אֶת נַפְשֵׁיכֶם וְכָל מְלֹאכָה לֹא

תַּעֲשׂוּ הָאֶזְרָח וְהַגֵּר הַגֵּר בְּתוֹכְכֶם). ויקרא ט"ז:כ"ט

5. וְכֹל נֶפֶשׁ אֲשֶׁר תֹּאכַל נְבִלָה וְטֶרֶפָה בְּאֶזְרָח וּבְגֵר וּכְבֹּס בְּגָדָיו וְרוּחַץ בְּמִים וְטִמָּא עַד הָעֶרֶב

וְטָהַר. ויקרא י"ז:ט"ו

6. ושמרתם אתם את חקתי ואת משפטי ולא תעשו מכל התועבת האלה האזרח והגר הגר

בתוכם). ויקרא י"ח:כ"ו

7. באזרח מכם יהיה לכם הגר הגר אתכם ואהבת לו כמוך כי גרים הייתם בארץ מצרים אני

יהוה אלהיכם). ויקרא י"ט:ל"ד

8. בספת תשבו שבעת ימים כל האזרח בישראל ישבו בספת). ויקרא כ"ג:מ"ב

9. ונקב שם יהוה מות יומת רגום ירגמו בו כל העדה כגר באזרח בנקבו שם יומת). ויקרא

כ"ד:ט"ז

10. משפט אחד יהיה לכם כגר באזרח יהיה כי אני יהוה אלהיכם). ויקרא כ"ד:כ"ב

11. וכי יגור אתכם גר ועשה פסח ליהוה בחקת הפסח וכמשפטו בן יעשה חקה אחת יהיה

לכם ולגר ולאזרח הארץ). במדבר ט"ז:י"ד

12. כל האזרח יעשה ככה את אלה להקריב אשה ריח ניחח ליהוה). במדבר ט"ז:י"ג

13. האזרח בבני ישראל ולגר הגר בתוכם תורה אחת יהיה לכם לעשה בשגגה). במדבר

ט"ז:כ"ט

14. והנפש אשר תעשה ביד רמה מן האזרח ומן הגר את יהוה הוא מגדף ונכרתה הנפש

ההוא מקרב עמה). במדבר ט"ז:ל'

15. וכל ישראל וזקניו ושטרים ושפטיו עמדים מזה ומזה לארון נגד הכהנים הלויים נשאי ארון

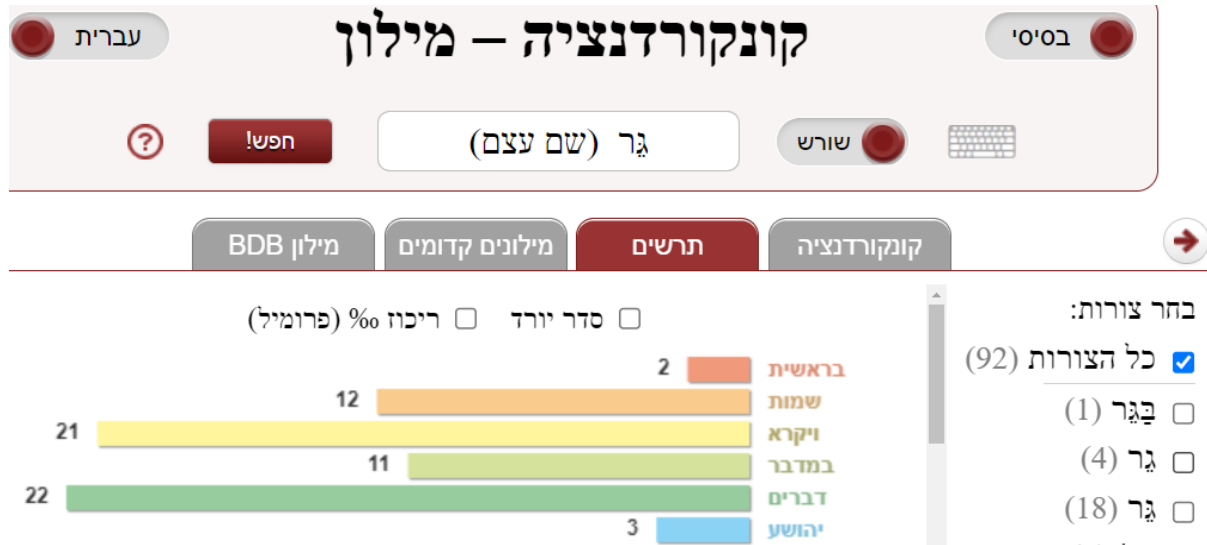
ברית יהוה כגר באזרח חציו אל מול הר גרזים והחציו אל מול הר עיבל כאשר צוה משה עבד

יהוה לברך את העם ישראל בראשנה). יהושע ח':ל"ג

16. והיה תפלו אותה בנחלה לכם ולהגרים הגרים בתוכם אשר הולדו בנים בתוכם

והיו לכם באזרח בבני ישראל אתכם יפלו בנחלה בתוך שבטי ישראל). יחזקאל מ"ז:כ"ב

III. . How often 'the stranger' is mentioned in Chumash

Possibilities to consider (in each source)

“ger Tzedek” i.e. – one who has converted

Why mention him at all? Why would he be different than any other Jew

“ger Toshav” – i.e. one who has not converted

(but doesn't worship idols; resident alien?)

Can the Torah obligate someone who is not Jewish?

. The stranger in the first Covenant w/Avraham Avinu – Br. 15

יג ויאמר לאברהם, ידע תדע כי-גר יהיה זרעך בארץ לא להם,
ועבדום, וענו אתם--ארבע מאות, שנה.

Different descriptions for the stranger – other than just “ger” – examples:

Shmot 20 / in Ten Commandments re: shabbat וגרך אשר בשעריך

ואתבתם, את-הגר: כי-גרים הייתם, בארץ מצרים . Dv 10: 19

לא תעשק שכיר עני ואביון מאסיה או מגרך אשר בארצך בשעריך . Dv 24:14

ושמחת בכל הטוב אשר נתן לך ה' אלהיך ולביתך אתה ושלוי ויהגר אשר בקרבך Dv. 26:11

תורה אחת יהיה לאזרח ולגר הגר בתוכם Shmot 12:49

IV. A proof for a 'ger'; who is NOT Jewish: Devarim 14

**כא לא תאכלו כל-נבלה- לגר אשר-
בשעריך תתננה ואכלה, או מכר
לנכרי--כי עם קדוש אתה, לה'
אלהיך; לא-תבשל גדי, בחלב אמו.**

21 Ye shall not eat of any thing that dieth of itself; thou mayest give it unto the stranger that is within thy gates, that he may eat it; or thou mayest sell it unto a foreigner; for thou art a holy people unto the LORD thy God. Thou shalt not seethe a kid in its mother's milk.

Compare with Vayikra chapter 17 : - must be Jewish!

**יב על-כן אמרתי לבני ישראל, כל-נפש
מכם לא-תאכל דם;
והגר הגר בתוכם, לא-יאכל דם.**

12 Therefore I said unto the children of Israel: No soul of you shall eat blood, neither shall any stranger that sojourneth among you eat blood.

**יג ואיש איש מבני ישראל, ומן-הגר הגר
בתוכם, אשר יצוד ציד חיה או-עוף, אשר
יאכל--ושפך, את-דמו, וכסהו, בעפר....**

13 And whatsoever man there be of the children of Israel, or of the strangers that sojourn among them, that taketh in hunting any beast or fowl that may be eaten, he shall pour out the blood thereof, and cover it with dust.

**טו וכל-נפש, אשר תאכל נבלה וטרפה,
באזרח, ובגר: וכבס בגדיו ורחץ במים,
וטמא עד-הערב--וטהר.**

15 And every soul that eateth that which dieth of itself, or that which is torn of beasts, whether he be home-born or a stranger, he shall wash his clothes, and bathe himself in water, and be unclean until the even; then shall he be clean.

See also Shmot 12:19 – prohibition of owning chametz

**יט שבעת ימים--שאר, לא ימצא
בבתיכם: כי כל-אכל מחמץ,
ונכרתה הנפש ההוא מעדת
ישראל--בגר, ובאזרח הארץ.**

19 Seven days shall there be no leaven found in your houses; for whosoever eateth that which is leavened, that soul shall be cut off from the congregation of Israel, whether he be a sojourner, or one that is born in the land.

V. Does the Torah discuss 'conversion'? [logic for why yes & no]

Re: the Passover sacrifice - Shmot chapter 12

מג וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל-מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן, זֹאת
חֻקַּת הַפֶּסַח: כָּל-בֶּן-נֹכַר, לֹא-יֹאכֵל
בּוֹ... **43** And the LORD said unto Moses and Aaron: 'This is the ordinance of the passover: there shall no alien eat thereof;

מח וְכִי-יָגוּר אֲתָדָּ גֵר, וְעָשָׂה פֶסַח
לֵה' -הַמּוֹל לוֹ כָּל-זָכָר וְאִזּוּ יִקָּרֵב
לַעֲשׂוֹתוֹ, וְהָיָה כְּאֶזְרַח הָאָרֶץ;
וְכָל-עֶרְלָה, לֹא-יֹאכֵל בּוֹ. **48** And when a stranger shall sojourn with thee, and will keep the passover to the LORD, let all his males be circumcised, and then let him come near and keep it; and he shall be as one that is born in the land; but no uncircumcised person shall eat it.

מט תּוֹרָה אֶחָת, יְהִיָּה לְאֶזְרַח,
וְלִגֵּר, הַגֵּר בְּתוֹכְכֶם. **49** One law shall be to him that is homeborn, and unto the stranger that sojourneth among you.'

Discuss, a technicality or a fundamental statement?

VI. Proof for two types of strangers in same verse – Bamid 15

[in relation to bringing flour & wine offerings with animal sacrifice]

יד וְכִי-יָגוּר אֲתֶכֶם גֵּר אֹו אֲשֶׁר-
בְּתוֹכְכֶם, לְדֹרֹתֵיכֶם, וְעָשָׂה אִשָּׁה רִיחַ-
נִיחֹחַ, לֵה'-כַּאֲשֶׁר תַּעֲשׂוּ, כֵּן יַעֲשֶׂה. **14** And if a stranger sojourn with you, or whosoever may be among you, throughout your generations, and will offer an offering made by fire, of a sweet savour unto the LORD; as ye do, so he shall do.

VII A mega-theme in each of three law sections of Chumash Parshat Mishpatim – after Ten Commandments

'REMEMBER YOU WERE A STANGER' /enveloping Shmot 22:20 -> 23:9

כ וְגֵר לֹא-תוֹנֶה, וְלֹא תִלְחָצֶנּוּ: כִּי-גֵרִים
הָיִיתֶם, בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם. כָּל-אֶלְמָנָה וְיָתוֹם, לֹא
תַעֲנוּן. **22:20** Do not wrong a stranger, nor oppress him; **for you were strangers in the land of Egypt.** Do not afflict any widow...
Concluding with:

Followed by a set of ethical laws,

ט וְגַר, לֹא תִלְחָץ; וְאַתֶּם, יָדַעְתֶּם אֶת-נַפְשׁ הַגֵּר--כִּי-גֵרִים הָיִיתֶם, בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם.

23.9 And do not oppress a stranger- for you **know the heart of a stranger**, seeing you were strangers in the land of Egypt.

A similar theme in Vayikra 19 law section re: daily behavior

ט וּבִקְצֹרְכֶם אֶת-קְצִיר אֲרָצְכֶם, לֹא תִכְלֶה פֶּאֶת שְׂדֵדְךָ לְקָצֵר; וְלִקֵּט קְצִירָךְ, לֹא תִלְקֹט.

9 And when ye reap the harvest of your land, thou shalt not wholly reap the corner of thy field, neither shalt thou gather the gleanings of thy harvest.

י וְכִרְמֶךָ לֹא תַעְזֹל, וּפְרִט כִּרְמֶךָ לֹא תִלְקֹט לָעֲנִי וְלַגֵּר תַּעֲזֹב אֹתָם, אֲנִי ה' אֱלֹהֵיכֶם.

10 And thou shalt not glean thy vineyard, neither shalt thou gather the fallen fruit of thy vineyard; thou shalt leave them for the poor and for the strange: I am your LORD

לג וְכִי-יָגוּר אִתְּךָ גֵּר, בְּאֲרָצְכֶם- לֹא תוֹנוּ, אֹתוֹ.

33 And if a stranger sojourn with thee in your land, ye shall not do him wrong.

לד כַּאֲזָרַח מִכֶּם יִהְיֶה לָכֶם הַגֵּר הַגֵּר אִתְּכֶם, וְאַהֲבַתְּ לוֹ כְּמוֹךָ--כִּי-גֵרִים הָיִיתֶם, בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם: אֲנִי, ה' אֱלֹהֵיכֶם.

34 The stranger that sojourneth with you shall be unto you as the home-born among you, and thou shalt love him as thyself; for ye were strangers in the land of Egypt: I am your LORD ....

Emulating God – according to Devarim 10:17-19

יז כִּי, ה' אֱלֹהֵיכֶם--הוּא אֱלֹהֵי הָאֱלֹהִים, וְאֲדֹנֵי הָאֲדֹנִים: הָאֵל הַגָּדֹל הַגִּבּוֹר, וְהַנּוֹרָא, אֲשֶׁר לֹא-יִשָּׂא פָנִים, וְלֹא יִקַּח שֹׁחַד.

17 For the LORD your God, He is God of gods, and Lord of lords, the great God, the mighty, and the awful, who regardeth not persons, nor taketh reward.

יח עֲשֵׂה מִשְׁפָּט יְתוֹם, וְאַלְמָנָה; וְאַהֲבֵה גֵר, לְתֵת לוֹ לֶחֶם וְשִׂמְלָה. יט וְאַהֲבַתְּם, אֶת-הַגֵּר: כִּי-גֵרִים הָיִיתֶם, בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם

18 He doth execute justice for the fatherless and widow, and **love the stranger**, in giving him food and raiment. **19** Love hence the stranger; for ye were strangers in the land of Egypt.

VIII. Who is sovereign when we are sovereign? Vayikra 25

כג וְהָאָרֶץ, לֹא תִמָּכַר לְצִמְתָּת--כִּי-לִי, הָאָרֶץ: כִּי-גֵרִים וְתוֹשְׁבִים אַתֶּם, עִמָּדִי.

23 And the land shall not be sold in perpetuity; for the land is Mine; for ye are strangers and settlers with Me.

כד וּבְכָל, אֶרֶץ אֲחֻזַּתְכֶם, גְּאֻלָּהּ, תִּתְּנוּ לָאָרֶץ.

24 And in all the land of your possession ye shall grant a redemption for the land. {S}

IX. The 'stranger' in the life of Moshe Rabeinu – Shmot

2:21-22

כא וַיֹּאֶל מֹשֶׁה, לְשֵׁבֶת אֶת-הָאִישׁ; וַיִּתֵּן אֶת-צִפּוֹרָה בְּתוֹ, לְמִשָּׁה. **21** And Moses was content to dwell with the man; and he gave Moses Zipporah his daughter.

כב וַתֵּלֶד בֶּן, וַיִּקְרָא אֶת-שְׁמוֹ גֵּרְשֹׁם: כִּי אָמַר--גֵּר הָיִיתִי, בְּאֶרֶץ נִכְרִיָּה. **22** And she bore a son, and he called his name Gershom; for he said: 'I have been a stranger in a strange land {פ}

X. Our obligation to the 'ger

A mega-theme in each of three law sections of Chumash

The recurring 'motivator' phrase: 'REMEMBER YOU WERE A STANGER'

** Parshat Mishpatim enveloping Shmot 22:20 -> 23:9 - the ethical section

ט וְגֵר, לֹא תִלְחָץ; וְאַתֶּם, יַדְעֶתֶם אֶת-נֶפֶשׁ הַגֵּר--כִּי-גֵרִים הָיִיתֶם, בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם.

* The 'grand finale' of Vayikra chapter 19 - see 19:33-36

* A recurring theme in the main speech of Sefer Devarim chapters 5->26

Examples: Emulating God - according to Devarim 10:17-19

יִזְכֹּר, כִּי, ה' אֱלֹהֵיכֶם--הוּא אֱלֹהֵי הָאֱלֹהִים, וְאֲדֹנֵי הָאֲדֹנִים: הָאֵל הַגָּדֹל הַגִּבּוֹר, וְהַנּוֹרָא, אֲשֶׁר לֹא-יִשָּׂא פָנִים, וְלֹא יִקַּח שֹׁחַד

יח עֲשֵׂה מִשְׁפָּט יְתוֹם, וְאַלְמָנָה; וְאַהֲבֵה גֵר, לְתֵת לוֹ לֶחֶם וְשִׁמְלָה.
יט וְאַהֲבֵתֶם, אֶת-הַגֵּר: כִּי-גֵרִים הָיִיתֶם, בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם

See as well: the reason for shabbat - in Devarim 5:15

Discuss who is the 'ger' who is forbidden to work on shabbat!

Re: "eved ivri" Devarim 15:14-15

Social justice Devarim 24:17-22

Sharing your happiness with less fortunate on the holiday (see 16:12)

VI. Yechezkel 47 - Can a 'ger' become a 'citizen' and receive a "nachala"?

כא וַחֲלִקְתֶּם אֶת-הָאֶרֶץ הַזֹּאת לָכֶם לְשִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל. כִּב וְהָיָה

תִּפְּלוּ אוֹתָהּ בְּנַחֲלָה לָכֶם וּלְהַגְרִים הַגֵּרִים בְּתוֹכְכֶם אֲשֶׁר-הוּלְדוּ

בְּנִים בְּתוֹכְכֶם וְהָיוּ לָכֶם כְּאֶזְרַח בְּבְנֵי יִשְׂרָאֵל אִתְּכֶם יִפְּלוּ בְּנַחֲלָה

בְּתוֹךְ שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל. כִּג וְהָיָה בְּשִׁבְטֵי אֲשֶׁר-הָיָה הֵם אֶתוֹ שֵׁם תִּתְּנוּ

נַחֲלָתוֹ..